

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 163/19

Luxemburg, 19 december 2019

Arrest in zaak C-532/18

Niki Luftfahrt

Een luchtvaartmaatschappij is aansprakelijk voor de schade die wordt veroorzaakt door het omvallen van een beker met warme koffie

Een dergelijk ongeval hoeft geen verband te houden met een risico dat inherent is aan een vlucht

In zijn arrest van vandaag preciseert het Hof van Justitie dat de aansprakelijkheid van een luchtvaartmaatschappij voor de brandwonden die zijn veroorzaakt door een warme koffie die om onbekende redenen is omgevallen tijdens een vlucht, niet onderstelt dat zich een risico heeft verwezenlijkt dat inherent is aan een vlucht.

In casu vordert een jong meisje schadevergoeding van de Oostenrijkse luchtvaartmaatschappij Niki Luftfahrt GmbH (in liquidatie) voor de brandwonden die zij tijdens een vlucht van Palma de Mallorca (Spanje) naar Wenen (Oostenrijk) opliep toen een aan haar vader geserveerde warme koffie die was neergezet op diens uitklaptafeltje, om onbekende redenen omviel. De luchtvaartmaatschappij voert aan dat zij daarvoor niet aansprakelijk is, omdat het volgens haar niet gaat om een ongeval in de zin van het Verdrag van Montreal¹, waarin de aansprakelijkheid van luchtvaartmaatschappijen bij ongevallen wordt geregeld. Van een dergelijk ongeval is namelijk slechts sprake indien zich een risico verwezenlijkt dat inherent is aan een vlucht, en aan deze voorwaarde is in dit geval niet voldaan. In feite kon niet worden vastgesteld of de koffiebeker was omgevallen door een defect aan het uitklaptafeltje dan wel door de trillingen van het vliegtuig. Het Oberste Gerichtshof (hoogste federale rechter in civiele en strafzaken, Oostenrijk) heeft het Hof verzocht het begrip „ongeval” in de zin van het Verdrag van Montreal te verduidelijken. In dit verdrag zelf wordt dat begrip namelijk niet gedefinieerd.

Het Hof is van oordeel dat het begrip „ongeval” volgens de gewone betekenis ervan ziet op een schadelijke gebeurtenis die onvoorzien en onopzettelijk is. Voorts constateert het Hof onder meer dat met het Verdrag van Montreal wordt beoogd te voorzien in een stelsel van objectieve aansprakelijkheid van luchtvaartmaatschappijen, waarbij een „billijk evenwicht van de belangen” wordt bewaard.

Het Hof komt tot de slotsom dat zowel de gewone betekenis van het begrip „ongeval” als de doelstellingen van het Verdrag van Montreal eraan in de weg staan dat de aansprakelijkheid van luchtvaartmaatschappijen afhankelijk wordt gesteld van de voorwaarde dat de schade te wijten is aan de verwezenlijking van een typisch luchtvaatarisico dan wel van de voorwaarde dat er een verband bestaat tussen het „ongeval” en de exploitatie of de beweging van het luchtvaartuig. Het Hof brengt in herinnering dat luchtvaartmaatschappijen op grond van het Verdrag van Montreal hun aansprakelijkheid kunnen uitsluiten of beperken. Een luchtvaartmaatschappij kan zich namelijk van haar aansprakelijkheid bevrijden of deze aansprakelijkheid beperken door aan te tonen dat de passagier zelf de schade heeft veroorzaakt of daartoe heeft bijgedragen. Bovendien kan zij haar aansprakelijkheid beperken tot 100 000 „bijzondere trekkingsrechten”² door aan te tonen dat de

¹ Verdrag tot het brengen van eenheid in enige bepalingen inzake het internationale luchtvervoer, dat op 28 mei 1999 is gesloten te Montreal, door de Europese Gemeenschap is ondertekend op 9 december 1999 en namens haar is goedgekeurd bij besluit 2001/539/EG van de Raad van 5 april 2001 (PB 2001, L 194, blz. 38), en dat voor de Europese Unie in werking is getreden op 28 juni 2004. Dit verdrag vormt een integrerend bestanddeel van de rechtsorde van de Unie.

² Zoals gedefinieerd door het Internationaal Monetair Fonds (IMF). Volgens het IMF bedroeg een bijzonder trekkingsrecht begin december 2019 ongeveer 1,24 EUR.

schade ofwel niet is veroorzaakt door een fout die zij zelf heeft begaan ofwel uitsluitend is veroorzaakt door een fout die een derde heeft begaan.

Het antwoord van het Hof aan het Oberste Gerichtshof luidt dan ook dat het begrip „ongeval” waarover het in deze zaak gaat, zich uitstrekt tot alle situaties die zich voordoen aan boord van een luchtvaartuig en waarbij een passagier lichamelijk letsel oploopt door een voorwerp dat wordt gebruikt voor het bedienen van passagiers, zonder dat hoeft te worden onderzocht of die situaties het gevolg zijn van een typisch luchtvaartrisico.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106